

Anmeldelse

Royal Air Force Museum, London (Hendon)

Besøgt af Per Finsted

Indledning

I begyndelsen af december 2004 havde jeg lejlighed til at besøge Royal Air Force museet i Hendon, der ligger ca. 30 minutters togkørsel (med London Underground, Northern Line mod Edgware til Colindale Underground Station) og ca. 10 minutters fodtur fra London.

Museet åbnede i 1972 og havde da blot 36 maskiner udstillet. Museets informationsmateriale oplyser, at udstillingen i dag omfatter godt 100 maskiner; jeg talte ikke efter, men det passer givet.

*Det ældste og det nyeste fly i Royal Air Force.
En Bleriot XI (1909) og en Eurofighter Typhoon (2003).*

Samlingen er opdelt i fem sektioner:

- Milestones of Flight Collection
- Grahame-White Factory Collection
- Historic Hangars Collection
- Bomber Collection
- Battle of Britain Collection

Samlingen omfatter ikke alene engelske fly, men også en række væsentlige udenlandske fly.

Med mindre andet er nævnt, så har jeg selv taget fotografierne.

Milestones of Flight Collection

Denne del af samlingen er det nyeste skud på stammen og åbnede den 17. december 2003 i anledning af

100-året for Brødrene Wrights første flyvning. Samlingens 14 fly er udstillet en hangarformet bygning, der også rummer en historisk gennemgang af Royal Air Forces udvikling i form af fotografier.

Gondol fra luftskibet Nulli Secundus.

Et flot og instruktivt billedshow giver også indtryk af den enorme udvikling, som flyvningen har gennemgået i løbet af de første 100 år.

Luftskibets officielle navn var *British Army Airship, Dirigible No. 1*, som populært blev kaldt *Nulli Secundus*.

Selve luftskibet (fra 1907), der var 37 m langt, eksisterer ikke mere, men gondolen og den fikse ophængning efterlader beskueren med et glimrende indtryk af sagen.

Et billede af luftskibet findes f.eks. på Royal Air Force museernes hjemmeside.

No. 3 Squadron, Royal Flying Corps, på vej til Frankrig i august 1914.

Billedet er udstillet i Hendon, men gengivelsen her stammer fra Royal Air Forces officielle hjemmeside.

Ballonobservatør.

I lighed med luftskibet *Nulli Secundus* er det alene gondolen, der er udstillet, men man har ingen problemer med at forestille sig ballonen over observatøren.

Han er udrustet med felttelefon, således at han er i stand til at videregive sine observationer til artilleriet på jorden.

Den keglestubformede genstand på siden af gondolen er observatørens faldskærm, og foran sig har han en kortplade.

En spændende beretning om livet som "ballonskipper" findes f.eks. i bogen - *Guns, Kites and Horses - Three Diaries from the Western Front*.

Se også mine artikler Om Royal Flying Corps, Del 1 og Del 2, for en kort omtale af det engelske flygevåbens tidligste år.

7 Sopwith Camels om bord på HMS Furious.

Disse fly foretog det første hangarskibsbaseerede angreb på land - mod den tyske luftskibsbase ved Tønder 19. juli 1918, hvor Zeppelinene L56 og L60 blev ødelagt.

Læs historien og andre spændende detaljer om luftskibsbasen på hjemmesiden Zeppelin Museum Tønder.

Billedet er udstillet i Hendon, men gengivelsen her stammer fra Royal Air Forces officielle hjemmeside.

Grahame-White Factory Collection

Bag denne betegnelse gemmer sig den første egentlige engelske fabrik, der fremstillede flyvemaskiner.

Fabriksbygningen stod oprindeligt en anden sted på området, som oprindeligt tilhørte den engelske flypioner Claude Grahame-White (1879-1959), men er siden genopført på museets område. I 1914 blev området overtaget af Royal Naval Air Service og siden af Royal Air Force.

Genopbygningen er sket under overholdelse af alle nye bygningsregulativer, men med størst mulig anvendelse af originale bygningsdele, eller tro kopier heraf. Bygningen rummer størstedelen af museets maskiner fra Første Verdenskrig, fra den mindste *Sopwith Pup* til den største *Vickers Vimy* bombemaskine.

Vickers Vimy bombemaskine.

Flyet er en kopi, bygget hos Vickers, efter de originale tegninger, 1967-1969.

Efter skrappe test kom flyet i luften 30. maj 1969 og deltog i forskellige opvisninger, bl.a. i Paris.

Kort tid efter (14. juli 1969) var man så uheldige, at flyet blev beskadiget under en brand, og det kom ikke siden i luften.

Maskinen blev dog restaureret til udstillingsbrug og kan nu ses i Hendon.

Andet steds på museet findes oplysninger om den første non-stop transatlantiske flyvning, som John Alcock og Arthur Whitten Brown foretog 14.-15. juni 1919, med en Vickers Vimy IV. Blandt andet ses den notesblok, som piloterne brugte til at udveksle meddelelser under den lange tur - 16 timer og 12 minutter. Blokken blev nødvendig til at formidle meddelelser, da flyets samtalesystem brød sammen umiddelbart efter at flyet var lettet fra Newfoundland.

Crossley Light Tender, 15cwt 4x2, ca. 1916.

Historien findes f.eks. på hjemmesiden Alcock and Brown - The First Non-stop Aerial Crossing of the Atlantic, og det originale fly er udstillet på Science Museum i London.

Ud over flyvemaskiner, rummer museets samlinger også adskillige køretøjer, som er brugt af Royal Flying Corps og/eller Royal Air Force.

At dette ret smarte køretøj tager sig noget grumset ud på billedet, skyldes min blitz, snarere end originalen.

Afslutning

Min omtale har fokuseret på flyvningens tidligste epoke, som netop har min specielle interesse, men der er tilsvarende ting at se og erfare på alle områder, helt frem til dagens engelske flyvevåben. Museet er fantastisk, og absolut et besøg værd. Har man bare den mindste interesse i engelsk militær flyvning, så er et besøg et *must*.

Mit eneste kritikpunkt, er - ud over de næsten sædvanlige skarer af skolebørn - er museets shop. Jeg havde håbet at finde gode postkort, men udvalget faldt ikke helt i min smag. Der er til gengæld masser af flymodeller i alle tænkelige skalaforhold og fra mange perioder; også bogafdelingen tog sig omfangsrig ud, men forekom uinspireret i sin præsentation af bøgerne.

Jeg vil anbefale, at man anskaffer museets guidebog samt hæftet *The Tradition is Safe - A history of the Royal Air Force* af Michael A. Fopp. Begge dele sælges til en samlet pris af GBP 5,00.

Tilsvarende kan jeg anbefale at orientere sig om museet via dets glimrende hjemmeside. Herved får man en smule forhåndsorientering, som er med til at bygge forventningerne op, og det er efterfølgende en glimrende reference til de ting, man har set, men måske ikke lige kan huske alle detaljer om.

Praktiske oplysninger

Adresse Royal Air Force Museum, Hendon
Grahame Park Way
London NW9 5LL
United Kingdom

Åbningstid Dagligt fra 10.00 til 18.00.

Entre Gratis adgang.

Efterskrift

Når man nu er på de kanter, så skal man ikke snyde sig selv for et besøg i hobbyforretningen *H.G. Hannants*, som ligger lige ved siden af Colindale Underground Station.

Forretningen er postordrefirmaet *H.G. Hannants* "fremskudte base" og der er næsten ikke det byggesæt -

fly, kampvogne etc. i alle skalaforhold - som ikke er på hylderne. Tilsvarende udbud fandtes i maling og andet tilbehør.

Jeg fik et telefonbogtykt katalog, blot fordi jeg spurgte efter et visitkort. Jeg opgav at transportere det, bortset fra forsiden med de nødvendige oplysninger om adresser mv., længere end til mit hotel, da det syntes totalt overskueligt.

EDITION 3 2004 Price £3.50

H.G. HANNANT LIMITED
Our London Retail Shop
157-159 Colindale Avenue, London NW9 5HR
Telephone: 020 8205 6697

Mail Order
Harbour Road, Oulton Broad, Lowestoft,
Suffolk NR32 3LZ England
Telephone: 01502 517 444
UK Local Rate No: 0845 130 72 48
Facsimile: 01502 500521

Min antagelse om, at det ville være meget lettere at søge de nødvendige oplysninger via deres hjemmeside viste sig heldigvis at holde stik.

Et besøg i dette absolutte mekka for byggesæt - såvel forretning som hjemmeside - kan varmt anbefales.
